

ПСИХОЛОГІЯ МАНІПУЛЯТИВНИХ ВПЛИВІВ

Кафедра педагогіки

Гуманітарно-педагогічний факультет

<i>Лектор</i>	Сопівник Руслан Васильович, д. пед. н., професор
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	3
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (15 год лекцій, 15 год практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Психологія маніпулятивних впливів» - це галузь людського знання про: прихований вплив на поведінку і свідомість учасників соціальної взаємодії з метою отримання вигоди (психологічної чи прагматичної); способи захисту від маніпуляцій (активні, пасивні, контрманіпулятивні); моделі побудови гармонійних відносин на засадах взаємної вигоди, поваги та підтримки шляхом застосування конструктивного (морального) прихованого впливу.

Дисципліна включає прикладний компонент, який дозволить: оволодіти вміннями розпізнавати маніпулятивні впливи, класифікувати їх та добирати інструментарій самозахисту; опанувати прийомами протистояння маніпулятивним впливам; застосовувати методики конструктивного прихованого впливу (не маніпулятивного характеру); блокувати деструктивні маніпулятивні прийоми; будувати гармонійні міжособистісних взаємини у колективі; сформувати готовність до виконання ролей у системі відносин «керівник-підлеглий» на засадах взаємоповаги та розуміння, відповідно до статусних позицій та рольової диференціації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде:

знати: сутність понять «маніпуляція» і «прихований вплив»; ознаки маніпуляції; психічні стани і почуття («мішені маніпулятивного впливу»); структурні компоненти прихованого управління; види маніпулятивних впливів; класифікації маніпуляцій за сценарною лінією та метою; про способи захисту від маніпулятивних впливів; про маніпулятивне та конструктивне приховане управління; про стилі маніпулятивних впливів, приклади маніпуляцій у політиці, торгівлі, побутових стосунках, службових відносинах; приклади маніпуляції масовою свідомістю; прийоми «професіоналів поступливості»; принципи прихованого впливу (послідовності, взаємного обміну, соціального доказу, авторитету, прихильності, дефіциту) та інше

вміти: завойовувати симпатії і довіру людей, адекватно ситуації застосовувати стилі прихованого впливу на свідомість і поведінку оточення, здійснювати управлінський вплив у системі «керівник підлеглий», будувати продуктивні та гармонійні стосунки із соціальним оточенням; забезпечувати мотивацію і координацію діяльності членів колективів; блокувати деструктивну маніпуляцію та використовувати прийоми прихованого впливу; правильно використовувати вербальну і невербальну комунікацію для стимулювання активності та побудови продуктивних стосунків із соціальним оточенням.

Теми лекцій:

1. Сутність понять «маніпуляція», «конструктивне приховане управління»: характерні ознаки та особливості.
2. Види маніпулятивних впливів. Вплив на свідомість і підсвідомість, прийоми маніпуляції
3. Маніпулятивні впливи базовані на апелюванні до почуттів.
4. Стилi маніпулятивних впливів: червоні, жовті, сині і зелені (Томас Еріксон).
5. Соціальні маніпуляції: влада натовпу і громадської думки.

6. Характерні ознаки та особливості пропаганди. Психологія стосунків із громадськістю (Едвард Бернейс).
7. Пропаганда і політичне лідерство. Бізнес і маси.
8. Сучасні технології нейролінгвістичного програмування.
9. Чорний піар.
10. Особливості реалізації сугестивного впливу в Інтернеті.
11. Про стать і маніпуляцію, принципи маніпулятивних стосунків у парі (Гільде Сандвік, Йон Рісдаль).
12. Методи маніпулювання суспільною свідомістю (С.Г.Кара-Мурза).
13. Маніпуляції і пастки у продажах і перемовинах, маркетингу і рекламі.
14. Вплив авторитету і ставлення на зміну стану свідомості та поведінки (Стенлі Мілгрем, Елтон Мейо).
15. Сила моменту «тепер» у філософії гармонійного співжиття (Екхард Толле).

Теми практичних занять:

1. Практикуємо конструктивне (моральне) приховане управління та розпізнаємо маніпулятивне приховане управління.
2. Класифікація маніпулятивних впливів. 13 найпоширеніших маніпуляцій (Н.Непрякін).
3. Деспот, жертва, прискіпливий, «свій хлопець» у маніпулятивних стосунках (Н.Непрякін).
4. Пастки логічних маніпуляцій. 30 найпоширеніших логічних пасток.
5. Способи протидії маніпуляціям відповідно до сценарної лінії. Універсальні способи захисту від маніпуляцій.
6. Кейси маніпуляцій в історії.
7. Маніпуляції у політичному житті.
8. Маніпуляції у службових стосунках (Віктор Шейнов).
9. Універсальні способи захисту від маніпуляції: активні, пасивні та контрманіпулятивні прийоми протидії деструктивним впливам.
10. Застосування прийомів «професіоналів поступливості» (Роберт Чалдині).
11. Як спілкуватися із «важкими» людьми (Томас Еріксон)?
12. Невербальна комунікація «професіонала поступливості»: мова рухів тіла (Алан і Барбара Пізи).
13. Поради успішних людей із саморозвитку комунікативного потенціалу.
14. Поради успішних людей із саморозвитку комунікативного потенціалу.
15. Лідерство і маніпулятивний вплив.